

Juks i helsevesenet

Oslo universitetssykehus (OUS) skal ha jukset med ventelistene for å spare penger. Det hevder flere leger og tillitsvalgte ved sykehuset overfor TV2. Ifølge avsløringene, skal ledelsen ved OUS i flere år systematisk ha manipulert ventelistene.

Det er svært alvorlige påstander som fremmes. Å prioritere pasienter etter hva som er mest lønnsomt for sykehuset er ikke bare uetisk. Det er også potensielt livstruende, slik pasientombud Knut Fredrik Thorne i Akershus ganske riktig påpeker.

Pasienter på venteliste blir kategorisert som enten rettighetspasienter eller ikke. Rettighetspasientene skal etter loven prioriteres, og har rett på helsehjelp innen en viss frist. Der som sykehuset ikke overholder

fristen, kan pasienten kreve behandling ved et annet sykehus. Kostnadene ved slik behandling belastes sykehuset som ikke har overholdt behandlingsfristen.

Det er her OUS skal ha trikset. De pasientene som har krevd sin rett, skal ha blitt prioritert foran andre rettighetspasienter som ikke har krevd sin rett. På den måten kunne OUS unngå kostnader ved å sende pasienter til andre sykehus i inn- og utland.

Både den sittende og tidligere ledelsen ved OUS nekter for å ha kjent til denne angivelige manipuleringen av ventelistene - til tross for at både leger og pasientombud sier de har sagt i fra om triksingen i lengre tid. Dette fikk nestleder i Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité, Martin Kolberg, til å utbryte at «det som er et dilemma for oss er at en av dere umulig kan snakke

Oppsummert

Skandale

1 Leger og tillitsvalgte hevder at Oslo universitetssykehus har jukset med ventelistene for å spare penger.

Granskes

2 Påstandene må granskes, å behandle pasienter etter hva som passer sykehusets lommebok er uetisk og potensielt livstruende.

Systemet

3 Helse-Norge har opplevd flere sykehuskandaler i samme gate. Hele finansieringssystemet til sykehusene må evalueres.

sant», under høringen på fredag. Ordkrigen mellom leger og ledelse illustrerer behovet for å komme til bunns i denne saken. Dersom det medfører riktighet at ledelsen har instruert legene til å prioritere pasienter etter hva som passer sykehusets lommebok, står vi overfor nok en sykehuskandale av dimensjoner.

Det er også tidligere avslørt juks ved sykehus som har til hensikt å oppnå økonomiske fordeler. Ved Sørlandet sykehus ble diagnosene kodet «kreativt» for å melke finansieringssystemet. Ved Sykehuset Asker og Bærum ble innkallingene til pasientene manipulert for å spare kostnader.

Disse eksemplene viser at det er på høy tid å ta en grunnleggende gjennomgang av hele finansieringssystemet i Helse-Norge.

SAGT

av andre

Samferdselsministeren møter store forventninger. FOTO: SCANPIX

Trøndere glemt

* «Ingen kan si annet enn at Nord-Trøndelag kommer usedvanlig dårlig ut i forslaget til ny Nasjonal transportplan for perioden 2014 til 2023. Skulle forslaget bli tatt til følge av politikerne, vil det i praksis bety at vårt fylke blir totalt glemt hva samferdselsutvikling angår de kommende årene. (...) Innretningen i forslaget til Nasjonal transportplan er så dårlig at regjeringen må gjøre vesentlige endringer. Hvis ikke, gjør ikke samferdselsministeren jobben sin.»
Leder i Trønder-Avisa

Rogaland alene

* «For øvrig viser planen at Rogaland fortsatt må ordne opp i det meste selv. (...) Med et offensivt Storting og fortsatt høy løsningsvilje lokalt, kan mange utfordringer løses. NTPs vektlegging av storbyområder, sykkelseting og kollektivløsninger, er også prosjekter som vil komme Rogaland til gode.»
Leder i Stavanger Aftenblad

Trangt i Bergen

* «Ein stor del av folketilveksten vil skje i omegnskommunane og i ytre delar av Bergen, der eventuell baneutbygging har svært lange utsikter. (...) Bergens-regionens behov for betre vegar kan samanliknast med osloregionens behov for betre jarnbanesamband. Oslo treng togliner, Bergen treng vegar.»
Leder i Bergens Tidende

Nationen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf: 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Jonas Lies barndomshjem

DAGENS GJEST

Mens den fredningsverdige Linaegården i Sandefjord ble revet med riksantikvar Jørn Holmes velsignelse, gjenreises Hokksunds eldste hus fordi eieren vil bevare historien og området karakter. Begge anleggene ble herjet av brann i 2011.

«Det har hele tiden vært viktig for meg at nybygget skal passe inn i området og annen bebyggelse i Gamle Hokksund», uttalte gård-eier Bjørn Borgersen til lokalavisen Bygdeposten nylig. Anlegget har aner tilbake til 1600-tallet og rommer mye lokalhistorie. Ikke bare har Braathengården fra gammelt av vært en av Hokksunds mest påkostede, en tid var den også kjent som «Lensmannsgården» etter lensmennene Anders Andersen Grav og Jens Gram.

Lekpredikanten Hans Nielsen Hauge skal en kort tid ha sittet arrestert her, og dokumenterte oppholdet ved å risse navnetrekket sitt inn i en av husets vindusruter. Mest kjent var imidlertid Braathengården som forfatteren Jonas Lies barndomshjem. Han som gjennom sin bok Familien på Gilje bedre enn noen

kulturhistoriker har skildret et landsens embetsmannsmiljø i 1840-årene og som kunne gjøre nettopp det fordi han så vel kjente den «uhyre dagligstue med de nakne bjelkevegger, det umalte sandstrødd gulv og de små ruter med korte i midten oppfestede gardiner, var nedover sin lengde høyst glissent møblert», så inderlig vel.

Men altså: I motsetning til Linaegården i Sandefjord skal Braathengården gjenreises. Når gjenoppbyggingen nå starter, vil det nye huset ligge like langt ut i veien som den gamle gården lå, og fasaden mot den trafikkerte Storgata blir identisk med hva den var før brannen. Ikke bare skal inngangsdøren som ble reddet ut i tolvte time og som er de gamle patrisierhusenes adelsmerke, settes inn på sin opprinnelige plass. Nei, også vinduer og panel skal kopieres for å gi Hokksund tilbake det Hokksund har tapt.

Borgersen er en godviljens mann. Der Linaegårdens eiere gir blaffen i fellesskapets interesser, legger Borgersen øret til jorden og lytter. Selvfølgelig er det gamle huset tapt, men såret skal ikke gjøres større enn nødvendig ved å presse tomtens ut-

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

BRAATHENGÅRDEN

«Det gamle huset er tapt, men såret skal ikke gjøres større enn nødvendig.»

nyttelsesgrad til det maksimale.

«Det sier seg selv», sier han, «at det gamle huset som var et lite herskaps hus, ikke var inndelt på en måte som egner seg i 2012, så her gjøres det noen endringer.» Men Braathengården vil fortsatt romme fire leiligheter, og for å løse parkeringsproblemen skal det under første etasje bli parkeringskjeller.

«Jeg er en privatperson som har satset penger på å vedlikeholde en verneverdig bygning og møter ingen forståelse fra landets øverste bevaringsmyndighet», uttalte Linaegårdens nabo, Eidi Christensen til Aftenposten 20. oktober i fjor. Hun fortsatte: «Når man bare tar hensyn til næringsinteresser, får det katastrofale følger for min gård. Det kan hende jeg søker om riving jeg også.»

Og da er vi ved sakens kjerne. I stedet for å belønne Linaegårdens eiere med avfredning, burde riksantikvar Jørn Holme ha tatt seg en tur til Hokksund og slått av en prat med Borgersen. Vist ham frem til sine gode kontakter i media og sagt at det er på slike skuldre den norske kulturarven hviler. Men fra Holme er det stille. Helt stille. Selvfølgelig.